

VEILIGHEIDSREGIO
BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch
T 088-0208208

Aan:

- de raden van de aangesloten gemeenten in Brabant-Noord
- de colleges van Burgemeesters en Wethouders in Brabant-Noord

Datum	07 juli 2020	Behandeld door	Secretaris VR	Bijlage	1
Onze referentie	2020-U11294	Telefoon			
Uw referentie		E-mail	secretarisveiligheidsregio@brwbn.nl		
Zaaknummer	BBN20-24092				
Onderwerp	Tussentijdsverslag COVID 19				

Geacht College, geachte Raad,

In februari kregen we met een nieuwe en onzichtbare vijand te maken. Een vijand bekend geworden onder de naam Coronavirus of COVID-19, als we meer in vaktal praten. Een virus dat zijn weerga niet kende en zorgde voor een crisis in Nederland.

De impact van het Coronavirus is voor onze hele infrastructuur enorm. Ieder van ons heeft te maken (gehad) met de gevolgen. Op sociaal, economisch en maatschappelijk gebied en voor alle leeftijden. Brabant is hard geraakt.

Veel mensen hebben te maken gekregen met persoonlijk leed. Zij moesten afscheid nemen van een dierbare. Dat is altijd zwaar, maar deze Coronatijd en de maatregelen die nodig waren, maakte het voor hen extra lastig. Ik leef mee met dit verdriet.

Brabant is van oudsher een gastvrije provincie. Een provincie waar inwoners zich om elkaar bekommeren. Burenhulp is er vanzelfsprekend, het verenigingsleven floreert er. Velen verrichten vrijwilligerswerk en zijn maatschappelijk actief. Die betrokkenheid heb ik ook terug gezien in deze Coronatijd. Het kenmerkt ons Brabanders.

Het bestrijden van het Coronavirus, konden we alleen maar goed doen als we dat samen deden. Samen met deskundigen, de andere veiligheidsregio's in Brabant, professionals en inwoners. Alleen samen konden we het coronavirus eronder krijgen.

De inzet van allerlei professionals om dit virus tegen te gaan en onze medemens te helpen en verzorgen, is enorm. Ik denk bijvoorbeeld aan huisartsen, mensen die in verzorgingshuizen, ziekenhuizen en thuiszorg werken, collega's van de GGD en hulpdiensten.

Hoe groot de impact van het Coronavirus kon worden, werd mij duidelijk op 8 maart jl. Het RIVM schetste het beeld dat we niet te maken hadden met een 'gewone' pandemie. Het was groter dan dat, want het ging om het in stand houden van de zorg in Nederland. Het systeem waar wij als samenleving op vertrouwen, kon omvallen, met alle gevolgen van dien. Dat moest voorkomen worden.

Ook als veiligheidsregio Brabant-Noord konden we aan de bak. Het was alle zeilen bijzetten om de kwetsbaren te beschermen, te verzorgen en de samenleving overeind te houden. In dit schriftelijk tussentijdsverslag COVID-19 leest u over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die ik heb genomen. Met als doel het coronavirus tegen te gaan en de effecten ervan zoveel als mogelijk te beperken.

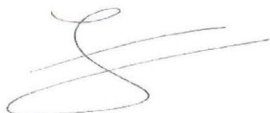
Een van de dingen die Brabant sterk maakt, is dat wij netwerken en elkaar goed weten te vinden. Dat heeft geholpen in het bestrijden van het Coronavirus. De veiligheidsregio's Brabant-Noord, Midden- en West-Brabant en Brabant-Zuidoost hebben elkaar goed gevonden en samengewerkt. Intensief en over langere periode. Ook mijn collega-voorzitters de heren Weterings en Jorritsma en ik zijn samen die aanpak aan gegaan.

Of we als Veiligheidsregio altijd de beste besluiten hebben genomen? Dat zal moeten blijken. Het is ieder geval zo dat ieder besluit uiteraard met die intentie genomen is. En daar zaten lastige momenten en ingewikkelde afwegingen tussen. Want het coronavirus gaat gepaard met meer onzekerheden dan zekerheden. De verspreiding van het virus ging veel sneller dan de kennis die we er over hadden.

Tot slot. Ik ben trots op de samenwerking in de Veiligheidsregio Brabant-Noord en hoe we dat hebben gedaan met de andere Brabantse Veiligheidsregio's. Ik ben ook trots op hoe de samenleving er samen de schouders onder heeft gezet. Let wel, deze intensieve periode is nog niet afgesloten en de gevolgen ervan zullen we nog lang merken.

Natuurlijk zijn we allemaal blij met de verruiming van de maatregelen die per 1 juli mogelijk zijn. Maar het virus en het risico ervan is er nog steeds. Ik heb er vertrouwen in dat iedereen op een verantwoorde en ontspannen manier om blijft met de maatregelen die nog wel gelden. En de bekende basisregels blijft volgen. Alleen zo houden we het coronavirus eronder.

Jack Mikkers

Voorzitter Veiligheidsregio Brabant-Noord

TUSSENTIJD'S VERSLAG COVID-19

1 juli 2020

COLOFON

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord, 1 juli 2020

Opmaak en lay-out

Slooves Grafische Vormgeving, Grave

Fotoverantwoording

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Meer informatie

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Postbus 218

5201 AE 's-Hertogenbosch

088 02 08 208

info@brwbn.nl

Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat Brandweer Brabant-Noord, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en Bevolkingszorg. In de veiligheidsregio werken zij met de 17 gemeenten en de GGD samen op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en bevolkingszorg. Ook de Nationale Politie, de Meldkamer Oost-Brabant, het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid werken samen de veiligheidsregio.

Inhoudsopgave

Aanleiding	4
1. Wereldwijde pandemie	4
2. Onbekend met het virus	4
3. De eerste weken	5
4. De crisis in de zorg	6
5. Aanpak van de crisis	8
6. Bijzondere situaties in Brabant-Noord	10
7. Overige	11
8. Vervolg	11
Bijlage 1. Overleggen	12
Bijlage 2. Overzicht noodverordeningen, ontheffingen, etc.	13
Bijlage 3. Cijfers Covid-19	14

 = terug naar inhoudsopgave

Aanleiding

Conform artikel 40 van de Wet Veiligheidsregio's brengt de voorzitter van de veiligheidsregio na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen.

De huidige 'coronacrisis' zal naar verwachting nog een lange tijd voortduren. Ik wil niet wachten tot na de crisis maar nu al komen met een schriftelijk tussentijdsverslag covid-19. Deze crisis was vooral een gezondheidscrisis. De impact van deze crisis op de zorg is afzonderlijk toegelicht.

1. Wereldwijde pandemie

In december 2019 duikt in de Chinese miljoenenstad Wuhan een nog onbekend virus op. De ziekte wordt geïdentificeerd als covid-19. De veroorzaker is SARS-CoV-2, een voor de mens nieuw coronavirus, vermoedelijk afkomstig uit een dierlijke gastheer. Vanaf half januari 2020 manifesteert het virus zich in naburige gebieden. Later treden infecties buiten China op en verspreid het virus zich snel, ook binnen Europa. Sinds 11 maart 2020 wordt de uitbraak van covid-19 erkend als een pandemie door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Op 12 maart staat het aantal besmettingen per dag in Nederland op 85 waarvan in Brabant-Noord op 11. Het hoogtepunt van het aantal besmettingen per dag, 153 personen, bereikt Brabant-Noord op 27 maart. Landelijk komt dat iets later namelijk op 10 april. Op het moment van schrijven is het aantal besmetting in Nederland laag, wereldwijd is er echter nog sprake van een toename.

2. Onbekend met het virus

Covid-19 is een nieuw virus. Er waren en zijn rondom dit nieuwe virus veel vragen en er was weinig wetenschappelijke informatie beschikbaar. Zo bestond bij het RIVM eind januari nog de veronderstelling, op basis van informatie uit China, dat het virus niet makkelijk van mens op mens over zou gaan. En begin februari was de verwachting dat een verspreiding binnen Nederland relatief klein zou blijven en dat er voldoende testcapaciteit zou zijn. Dat overdracht van het virus ook plaats kan vinden wanneer iemand lichte klachten heeft, werd pas begin maart echt duidelijk. Als in die periode hier in Brabant bekend wordt, vanuit onderzoek onder patiënten, dat de bron van besmettingen niet meer te achterhalen is, wordt duidelijk dat het toen gehanteerde protocol voor de bestrijding van infectieziekten niet meer afdoende was voor Brabant.

Ondanks het gebrek aan informatie en kennis moesten niettemin grote beslissingen regionaal en landelijk genomen worden.

In de maanden daarna groeide de kennis over het virus en de wijze waarop het zich verspreidt. Er is nog steeds veel onbekend en nog dagelijks groeit het inzicht. Het vraagt van ons dat we voortdurend balanceren tussen het beschermen van de volksgezondheid, het inschatten van risico's en het minimaliseren van de maatschappelijke en economische impact.

3. De eerste weken

Op 27 februari 2020 werd in Nederland een eerste besmetting met het Covid-19-virus vastgesteld bij een patiënt die was opgenomen in het Tilburgse Elisabeth-TweeSteden ziekenhuis. Na de eerste bevestigde besmetting volgden enkele hectische weken waarin steeds meer besmettingen met het coronavirus werden vastgesteld en een deel van de patiënten voor behandeling in het ziekenhuis moest worden opgenomen.

Noord-Brabant en Nederland

De burgemeesters in Brabant-Noord zijn in het Algemeen Bestuur van 29 januari door de Directeur publieke gezondheid GGD Hart voor Brabant / GHOR Brabant Noord op de hoogte gesteld van de voorbereidingen die landelijk en lokaal zijn getroffen.

Om zich zo goed mogelijk te kunnen voorbereiden op een eventuele casus van Coronabesmetting in haar werkgebied besluit de GGD Hart voor Brabant op 6 februari tot de inwerkingtreding van haar GROEP (GGD Rampen Opvang Plan).

Vanuit de veiligheidsregio zijn de ontwikkelingen vanaf januari continu gemonitord en is (operationeel) overleg opgestart tussen de Brabantse veiligheidsregio's om de ontwikkelingen te volgen en te bezien of en welke voorbereidingen noodzakelijk waren.

Op 2 maart worden de colleges en raden geïnformeerd over de 1e besmetting in onze regio (de gemeente Oss) en over de inzet van een flexibel RBT en de verantwoordelijkheden rondom de bestrijding. Communicatie en vertrouwen in elkaar is meteen een belangrijk uitgangspunt voor het delen van informatie, en voor het afstemmen van werkzaamheden. Op bestuurlijk niveau gebeurde dat onder meer via het burgemeestersoverleg en informatiebrieven. Burgemeesters konden hierdoor ook informatie delen met colleges en raden.

Op 6 maart was bij de GGD zichtbaar dat de bron van de besmetting niet eenduidig te herleiden bleef. Vanuit het ROAZ kwamen verontrustende geluiden over de ziekenhuiscapaciteit als het aantal besmettingen en patiënten snel zou stijgen. Met het RIVM wordt in dat weekend een steekproef en onderzoek gedaan in Brabant. De drie Voorzitters van de Brabantse Veiligheidsregio's leggen hier de basis om voor een gezamenlijke aanpak in Brabant te kiezen. Dit vanuit de behoefte aan een eenduidig beleid en geluid richting de inwoners van heel Noord-Brabant.

Op 8 maart was er overleg met Brabantse zorgpartners en het RIVM. Op diverse plekken is een stijging van de ziekenhuisopnamen en de voorlopige steekproefresultaten geven zorgen. Er werd duidelijk dat het niet alleen ging over de bestrijding van een pandemie en het beheersen van besmettingen, maar ook over maatregelen om zorg te kunnen blijven leveren. Continuïteit voor de zorg door de instroom te minimaliseren en de beschikbaarheid te maximaliseren.

Op 9 maart participeren we in het landelijke bestuurlijke afstemmingsoverleg, de interdepartementale commissie crisisbeheersing en de Ministeriële commissie crisisbeheersing. Landelijk zitten we in de eerste fase van indammen, ofwel containment. De bewustwording groeit over de ernst van de situatie in Brabant, dat kenmerken van mitigatie heeft. Dit rechtvaardigt een aantal maatregelen.

Op 10 maart kondigden de drie voorzitters de Brabantse maatregelen aan en riepen de burgers in Noord-Brabant op tot 7 dagen sociale onthouding. Dit was voor Brabant een duidelijk markeerpunt. Later die week werden er landelijke maatregelen aangekondigd, en is de input uit Brabant meegenomen in die maatregelen.

Proportionele maatregelen

Het was een grote onbekendheid met het virus waarin we verregaande maatregelen hebben getroffen om de verspreiding van het virus in te dammen en de volksgezondheid te beschermen. De maatregelen waren met name gericht op het beschermen van kwetsbare groepen en het ontlasten van het acute zorgstelsel. Vooruitlopend op de latere landelijke maatregelen hebben we binnen Brabant gezocht naar de 'redelijke' maat. Het beperken van zoveel mogelijk sociaal contact door de mensen 7 dagen 'sociale onthouding' te vragen, op te roepen bij klachten thuis te blijven, publiekssamenkomsten te beperken en evenementen tot 1.000 personen te verbieden. Hierin is geprobeerd om een balans te vinden tussen enerzijds het indammen van het virus en anderzijds de maatschappelijke en economische impact zo klein mogelijk te houden.

Met het nemen van maatregelen willen we besmettingen verregaand beperken. Dit gaat om het gedrag van onze inwoners. Uitgangspunten daarbij zijn goede voorlichting, de eigen verantwoordelijkheid van burgers en het feit dat we daar ook echt op willen steunen. Daarbij is het belangrijk om de burgers te overtuigen van nut en noodzaak van het gevraagd gedrag. Er worden wel regels vastgelegd en er is een handhavingskader, maar dat dient als vangnet.

Het virus en alle gevolgen ervan hebben een grote impact op de bevolking. Onze regio is zwaar getroffen door het virus. Met veel zieken, waarvan een deel wordt getroffen door de lange nasleep van de ziekte. Maar ook veel overledenen, waarbij een aantal dorpsgemeenschappen worden geconfronteerd met hoge sterfte aantallen. Dit gaat gepaard met angst, rouw en verdriet. Ook binnen de verpleeg- en verzorgingshuizen heeft het virus haar tol geëist. Bezoek was niet toegestaan en bewoners ervoeren eenzaamheid.

4. De crisis in de zorg

Begin december 2019 werd in Brabant gestart met het monitoren van grieppatiënten en de beddenscapaciteit in de ziekenhuizen. Op 17 januari verstuurt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een eerste bericht naar professionals werkzaam in de infectieziektebestrijding. Er is voldoende aanleiding om in Nederland zorgprofessionals te gaan voorbereiden op het kunnen herkennen en testen van mensen die het nieuwe coronavirus meebrengen uit het buitenland. In januari worden er per veiligheidsregio quarantainelocaties voorbereid en vinden er extra afstemmingsoverleggen vanuit de zorgsectoren plaats.

Op 28 januari maakt de minister van VWS, op advies van het Outbreak Management Team (OMT) en na consultatie van het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO), covid-19 meldingsplichtig als A ziekte.

Op 27 februari wordt er in Brabant bij een patiënt covid-19 vastgesteld. Vanuit de acute zorg wordt er direct opgeschaald tot een Brabant brede coördinatie, in de vorm van het Regionaal Overleg Acute Zorg, ROAZ.

De besmettingen in maart 2020 in Brabant Noord gaan razendsnel. De druk op de GGD neemt enorm toe doordat alle patiënten getest moeten worden en er rondom deze patiënten bron- en contactonderzoek moet plaatsvinden. Half maart wordt duidelijk dat bron- en contactonderzoek niet meer goed mogelijk was door de snelle toename van het aantal besmettingen, die niet meer te herleiden waren naar de bron.

Begin maart neemt ook de druk op de zorg in Brabant in een rap tempo toe en komt het zorgstelsel in de ziekenhuizen onder druk te staan. De IC capaciteit begint in een enorm tempo vol te raken. Extra IC-capaciteit wordt noodzakelijk en wordt per ziekenhuis

uitgebreid. Vanuit Defensie wordt er bijstand verleend door IC verpleegkundigen en extra verpleegkundigen beschikbaar te stellen aan de ziekenhuizen. Tevens wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van de pool van mensen die zich bij VWS hebben aangemeld voor “Extra handen voor de Zorg”.

Het weekend van 20/21 maart wordt er in Brabant met de inzet van bijstand vanuit Defensie met spoed een actiecentrum Overplaatsingen ziekenhuizen in Tilburg bij de meldkamer ingericht. Colonnas met ambulances komen vanuit het noorden van het land om Covid patiënten uit Brabant op te halen. De Brabantse ziekenhuizen kunnen de grote patiëntenstroom niet meer aan en patiënten worden overgebracht naar ziekenhuizen in andere delen van het land.

Tevens wordt er per veiligheidsregio een coördinatiepunt ingericht voor de VVT-zorg. Dit om patiënten versneld uit de ziekenhuizen richting de verzorgtehuizen en thuis(zorg) over te plaatsen en om de huisartsen in hun werkzaamheden te ondersteunen. Daarnaast wordt er extra capaciteit op verschillende locaties ingericht om patiënten die uit het ziekenhuis mogen, maar nog zorg nodig hebben, op te vangen.

Onder leiding van de GHOR wordt een Regionaal Overleg Niet-Acute zorg RONAZ geïnitieerd. Dit overleg bestaat o.a. uit bestuurders vanuit de verzorg- en verpleeghuizen, thuiszorg, verstandelijk gehandicaptenzorg en jeugdzorg, GGD en een burgemeester als afvaardiging vanuit het Openbaar bestuur.

Bovenregionale structuren zijn gaandeweg ontwikkeld door de vorming van nieuwe bovenregionale en landelijke teams en netwerken in reactie op gesignaleerde knelpunten. Het hiervoor genoemde RONAZ, een PBM distributiecentrum (PBM: Persoonlijke beschermingsmiddelen) en het Regionaal Coördinatiecentrum overplaatsingen.

Meerdere teststraten zijn binnen de GGD regio opgezet en aparte teams voor de bron- en contactonderzoeken zijn geformeerd. De GGD draait op volle toeren om de besmettingen te monitoren en zo zoveel mogelijk onder controle te houden.

Dilemma's en schaarste in de zorg

- Op 12 maart informeert de minister van VWS de Tweede Kamer over een overleg met de voorzitters van de elf regionale overleggen acute zorg (ROAZ-regio's). De ROAZ-regio's zijn verantwoordelijk voor de continuïteit van zorg en bereiden zich voor op een mogelijk grote belasting van de zorg. Het dilemma van VWS was en is; *‘Hoe kunnen we de regie en de coördinatie in de zorg organiseren?’*
- Schaarste van beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen was erg groot gedurende de hele crisis. Dit heeft geleid tot landelijke prioritering van het gebruik van deze beschermingsmiddelen in de zorg. De eerste prioriteit lag bij de ziekenhuizen en daarna pas de VVT (Verpleeg- en verzorgingstehuizen).
- Zorgmedewerker en medewerkers in vitale sectoren moesten blijven werken ondanks lichte klachten terwijl de rest van Nederland dringend wordt geadviseerd thuis te blijven.
- Door uitbraken in verpleeghuizen, werd bezoek niet langer toegestaan. Dit was een ethische dilemma.

Zorgen in de zorg

- Door de enorme toestroom van besmettingen was het bijhouden van de juiste data binnen alle verschillende zorginstellingen een enorme klus, waar de GGD en GHOR niet eerder mee te maken hebben gehad.
- De GGD is tevens ingezet voor het testen van allerlei specifieke doelgroepen waar het virus zijn kop op steekt, zoals bij nertsenfarms, vleesverwerkingsfabrieken en groepen van arbeidsmigranten.

- De onzekerheden rondom het virus blijven voorlopig bestaan, en daarmee gedurende een lange tijd ook de onzekerheid over de verwachte druk op de zorgketen. Hoe haalbaar is het om flexibel op- en af te schalen. Dat vraagt om voorbereiding op extra IC capaciteit.
- Het gevolg van deze crisis is momenteel leegstand in verpleeghuizen: door overlijdens als gevolg van covid-19 en doordat zich minder nieuwe bewoners aanmelden (angst, terughoudendheid).
- Zorgen over de effecten van de uitgestelde zorg. Artsenbezoeken blijven achter en electieve zorg start langzaam op. Ziekenhuizen roepen op om met klachten vooral te komen. Mogelijk zijn er langere termijn gevolgen door uitgestelde zorg.

5. Aanpak van de crisis

Crisisstructuur en reguliere structuur

De (regionale) crisisstructuur is primair gericht op de bestrijding van een crisis, het coronavirus in dit geval. Deze crisis is een unieke langdurige crisis waarbij de aanpak grote maatschappelijke en economische gevolgen heeft. De bestrijding van de gevolgen van een crisis gebeurt bij een 'normale' crisis bij voorkeur via de reguliere structuren. Dit is in Brabant Noord ook zo veel mogelijk gebeurd. Colleges en portefeuillehouders (wethouders) spelen hierin een belangrijke rol. Er zijn oa ook extra overleggen geweest met de wethouders van zorg en van onderwijs. En ook is overlegd met bijv de onderwijskoepels. Wel heb ik als voorzitter rekening gehouden met de maatschappelijke gevolgen en is op een aantal punten voor regionaal maatwerk gekozen. In gesprekken met de zeventien burgemeesters is opgehaald waar het accent van de maatregelen zou kunnen liggen en hoe we de maatregelen kunnen toepassen. Uitgangspunten daarbij waren om oog te houden voor het brede perspectief. Hoe houden we het leefbaar met elkaar. Hoe zorgen we ervoor dat we niet in een regelreflex schieten, maar helpen we elkaar.

In bijlage 1 staat een overzicht van een aantal overleggen binnen de crisisstructuur.

Bestrijding in Brabant-Noord (m.i.v. 2 maart 2020)

In verband met de eerste besmetting en de reële kans dat er meer besmettingen volgen, is de regionale crisisorganisatie ingesteld (GRIP 2). Ook is er een Regionaal Beleidsteam (RBT) geformeerd door de voorzitter van de veiligheidsregio. Met deze opschaling kunnen we gecoördineerd inspelen op alle gebeurtenissen. De gemeenten van de Veiligheidsregio Brabant-Noord volgen in de bestrijding de landelijke lijn van het RIVM en de GGD.

Verantwoordelijkheden / bevoegdheden

Het nieuwe coronavirus veroorzaakt de ziekte covid-19. Een ziekte van nationale betekenis waardoor covid-19 behoort tot de groep A-infectieziekten. Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) geldt voor A-infectieziekten het volgende:

- het bestuur van de Veiligheidsregio draagt zorg voor de voorbereiding van de bestrijding van de verspreiding het virus.
- de voorzitter van de Veiligheidsregio draagt zorg voor de bestrijding van het virus.
- de minister van VWS (geadviseerd door het RIVM) geeft leiding aan de bestrijding en kan de voorzitter van de Veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen.
- de uitvoering van de bestrijding is opgedragen aan de GGD.
- de voorzitter van de Veiligheidsregio is bevoegd om maatregelen te nemen rondom het coronavirus in de gemeenten binnen de Veiligheidsregio.

Brabantbrede bestrijding (m.i.v. 10 maart 2020)

In Noord Brabant steeg het aantal besmettingen sneller dan in de rest van Nederland. Het feit dat het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ), een belangrijke speler ten aanzien van de coördinatie van de acute zorg, Brabantbreed is georganiseerd was een reden om met het ROAZ snel gezamenlijk af te stemmen. Dit vroeg om een andere aanpak dan normaal,

namelijk om direct Brabantbreed af te stemmen en te coördineren. Op 10 maart vervolgens beslisten de voorzitters van de drie Brabantse Veiligheidsregio's tot één gezamenlijke Brabantse aanpak met als doel het besmettingsgevaar in te dammen. Om deze gezamenlijke Brabantse aanpak te coördineren, werd een interregionaal beleidsteam (iRBT) ingericht. Met dit iRBT hebben wij, als voorzitters van de drie Brabantse veiligheidsregio's, voor een éénduidige aanpak in Brabant gekozen. Als voorzitters hebben we portefeuilles verdeeld. Ook de directeuren veiligheidsregio, directeuren publiek gezondheid en de regionale operationele teams van de drie veiligheidsregio's hebben onderlinge werkverdelingen gemaakt. Afstemming vond Brabantbreed plaats, maar besluitvorming bleef regionaal verankerd. Op 11 maart beslisten de voorzitters op te schalen naar GRIP 4.

Aanvullende verantwoordelijkheden / bevoegdheden

In verband met de opschaling naar GRIP-4 ging op grond van artikel 39 WvR een aantal bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid van rechtswege over van de burgemeesters naar de voorzitter van de Veiligheidsregio. De twee belangrijkste daarvan zijn de bevoegdheid tot het uitvaardigen van een noodbevel en het afkondigen van een noodverordening.

De voorzitter heeft de bevoegdheid om besluiten te nemen. Hij dient hiervoor o.a. het Regionaal Beleidsteam (RBT) te raadplegen waarin verschillende partners/adviseurs zitting hebben. De besluiten die u in deze verantwoording terug leest zijn allen in overeenstemming met het RBT genomen en hiertegen zijn door de burgemeesters in de regio geen bezwaren ingediend.

Regionale noodverordeningen en handhaving

De Minister van VWS heeft een aantal aanwijzingen gegeven. De uitwerking van de landelijke maatregelen heeft plaatsgevonden via regionale noodverordeningen op basis van landelijke model-noodverordeningen. De verschillende elkaar opvolgende noodverordeningen waren soms moeilijk uit te leggen voor specifieke gevallen. We hebben daarom steeds een beroep gedaan op ieders gezond verstand, door bij de naleving ervan te kijken naar de bedoeling van de maatregelen. Het gedrag van de inwoners was goed, een belangrijk deel van de inwoners heeft de regels nageleefd.

Bij het stapsgewijs versoepelen van de maatregelen ontstond er meer behoefte aan uitleg. Des te langer de maatregelen duurden, terwijl het aantal besmettingen daalden, hoe moeilijker het voor sommigen werd. Dat is ook logisch vanwege de grote sociale en economische impact van de maatregelen.

Voor de handhaving van de noodverordeningen is er nauw samengewerkt door gemeenten, politie en Openbaar Ministerie. De handhaving vindt plaats binnen de kaders van zowel bestuursrecht als strafrecht. Hierdoor is het noodzakelijk voor de drie genoemde partijen om voortdurend met elkaar af te stemmen. Deze afstemming leidde bij elke nieuwe noodverordening tot een op maat van de Veiligheidsregio gemaakt handhavingskader. Uitgangspunten in de handhavingskaders zijn onder andere dat de aanwijzingen van de minister worden opgevolgd. We schrijven alleen op wat we echt willen regelen. We staan daarbij voor gezamenlijke regionale uniformiteit in beleid, maar indien lokale omstandigheden het vragen heb ik als voorzitter van de Veiligheidsregio lokale omstandigheden hierin meegewogen, waardoor er lokale verschillen konden zijn. Verder zijn de handhavingskaders zo opgesteld, dat wat er in staat ook wordt gehandhaafd. Hierbij werd wel zoveel mogelijk eerst het gesprek aangegaan en gewaarschuwd, en pas in het uiterste geval een boete uitgedeeld. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de vastgestelde noodverordeningen e.d.

Nationale bestrijding

Toen in Nederland het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames toenam, is de nationale crisisstructuur geactiveerd, met sturing door de MCCb onder voorzitterschap van de minister-president. Voor een goede afstemming tussen kabinet en veiligheidsregio's heeft het

Veiligheidsberaad (overleg van de 25 voorzitters veiligheidsregio's) frequent overleg gehad met de minister van Justitie en Veiligheid en heeft de voorzitter van het Veiligheidsberaad deelgenomen aan de vergaderingen van het MCCb. Nadat de verspreiding in Nederland toenam en de instroom van patiënten in ziekenhuizen en op de IC's snel groeide, zijn steeds strengere maatregelen getroffen door het MCCb. De implementatie van de (kabinets) maatregelen hebben we gerealiseerd door het gebruik van elkaar opvolgende regionale noodverordeningen. Ter ondersteuning van de aanpak van de coronacrisis is op 13 maart een Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C) in het leven geroepen.

Informatie en communicatie

Informatiepositie gemeenteraden

De gemeenteraden zijn middels een periodieke informatiebrief geïnformeerd over de actuele situatie in Noord-Brabant, in de regio en over bestuurlijk relevante ontwikkelingen. Dit gebeurde, met uitzondering van de eerste twee brieven, met tussenkomst van de colleges.

Crisiscommunicatie

De gemeenten in Brabant-Noord hebben binnen de regionale crisisstructuur gezamenlijk de crisiscommunicatie verzorgd. De nadruk lag hierbij afwisselend op betekenisgeving door de bestuurders en daarnaast op schadebeperking en informatievoorziening. Ook is vanaf de aanvang de publieks- en persvoorlichting en de omgevingsanalyse in gezamenlijkheid georganiseerd en gecoördineerd. Daarbij is onder andere gewerkt met een gezamenlijke Q&A-lijst voor veel voorkomende vragen, zodat de informatie gecoördineerd en uniform was richting burgers. Hierbij is zoveel mogelijk in aansluiting met de landelijke informatievoorziening geopereerd, waarbij ook lokaal maatwerk mogelijk is gebleven.

6. Bijzondere situaties in Brabant-Noord

Nertsenfokkerijen

Er is transitie van het coronavirus mogelijk gebleken tussen nertsen en mensen. Op verschillende nertsenfokkerijen in Brabant, waaronder enkele in Brabant-Noord, zijn besmettingen geconstateerd. Om te voorkomen dat het virus zich verder kan verspreiden via de nertsenfokkerijen, heeft het ministerie van LNV een aantal maatregelen afgekondigd en besloten alle nertsen op de besmette bedrijven te ruimen. De ruiming vindt plaats onder verantwoordelijkheid en leiding van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Onderzoek gezondheid en luchtkwaliteit in Brabant

Bij burgers en bestuurders leven vragen over covid-19 in relatie tot de leefomgeving, Q-koorts en luchtkwaliteit. In het maatschappelijk debat worden publicaties van onderzoeken aangehaald op een manier die een oorzakelijk verband veronderstelt tussen omgevingsfactoren en de mate waarin covid-19 voorkomt. De minister van LNV heeft het RIVM formeel gevraagd om een voorstel op te stellen voor een onderzoek naar de relatie tussen luchtkwaliteit, veehouderij en covid-19. De Brabantse GGD-en hebben overleg gehad met het RIVM en met het Kennisplatform Veehouderij en humane gezondheid.

Slachterijen

In mei bleek dat bij diverse slachterijen in Nederland sprake was van een groot aantal besmettingen onder het personeel. Bij Vion Boxtel is door de GGD een steekproef gehouden. Ook hier was sprake van een substantieel percentage besmettingen. Het is op dit moment nog onvoldoende duidelijk welke factoren een rol spelen waardoor er binnen slachterijen relatief veel besmettingen optreden.

Nadat de besmettingen onder het personeel waren aangetroffen, zijn mensen in quarantaine gegaan en zijn met het bedrijf expliciete afspraken gemaakt over de te treffen maatregelen. De vicevoorzitter van de Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft op 1 juli tekst en uitleg

gegeven aan de gemeenteraad van Boxtel over de genomen maatregelen in het kader van de volksgezondheid.

7. Overige

Continuïteit van hulpdiensten en vitale sectoren

Er is continu gemonitord of de continuïteit van de hulpdiensten (brandweer, politie, ambulancedienst, meldkamers) en vitale sectoren (waterschappen, drinkwater, energievoorziening, openbaar vervoer) voldoende gewaarborgd konden worden. Gedurende de afgelopen periode zijn er geen problemen opgetreden ten aanzien van de paraatheid en was er sprake van een laag ziekteverzuim bij de hulpdiensten en vitale sectoren. Ondanks dat er geen paraatheidsproblemen zijn ervaren, waren er wel preventieve maatregelen getroffen om uitval van processen door ziekte te voorkomen. Tevens zijn er continuïteitsplannen gemaakt om bij uitbraak van ziekte direct hierop te kunnen anticiperen om de primaire dienstverlening te kunnen blijven bieden.

Kosten

De extra kosten die de Veiligheidsregio heeft moeten maken worden geregistreerd en lijken voorlopig binnen de begroting opgevangen te kunnen worden. Wel is er bij de afsluiting van de begroting van 2019 een maximale bovengrens van de algemene reserve afgesproken om eventuele tegenvallers zelf op te kunnen vangen. Waar nodig en mogelijk worden de extra kosten bij het Rijk in beeld gebracht.

8. Vervolg

Evaluatie tussentijds

De crisisorganisatie van onze veiligheidsregio zal tijdens de zomer een 'rode draden analyse' uitvoeren over de afgelopen periode. Zij zal daarbij leerpunten ophalen van een aantal burgemeesters, gemeenten en uit de operationele crisisorganisatie. De ervaringen met de Brabantbrede samenwerking worden tijdens de zomer ook opgehaald. Gezamenlijk wordt bekeken hoe hiervan te leren. Ook op landelijk niveau zullen er tussentijdse evaluaties plaatsvinden, onder andere door de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OOV).

Vervolgproces

De huidige coronacrisis zal naar verwachting nog een tijd voortduren. De inwerkingtreding van de Tijdelijke Wet maatregelen Covid-19, zal pas na de zomer in de Kamer worden behandeld. Omdat we niet weten wanneer de crisis eindigt, of wanneer de tijdelijke wet inwerking treedt, wilde ik u als gemeenteraad tussentijds schriftelijk informeren. De eindverantwoording zal later plaatsvinden.

In het vervolgproces onderscheiden we de volgende stappen:

- Tijdens de regionale raadsinformatieavond op 28 oktober a.s. zullen de voorzitter en de directeur een toelichting geven op deze tussentijdse verantwoording.
- U kunt uw vragen tot 30 september kenbaar maken bij de Veiligheidsregio (secretarisveiligheidsregio@brwbn.nl) zodat we deze bij de voorbereiding van de raadsinformatieavond kunnen betrekken.
- Heeft u eerder vragen, dan kunt u die uiteraard ook adresseren via uw burgemeester

N.B. Deze verantwoording beschrijft de stand van zaken tot 1 juli 2020. We realiseren ons dat er tussen het moment van schrijven, de behandeling hiervan in gemeenteraden en de toelichting in oktober nog van alles kan gebeuren. We zullen dit deels ondervangen door de actualiteit tijdens de raadsinformatieavond mee te nemen.

Bijlage 1. Overleggen

Overleg	Samenstelling	frequentie
RBT Strategie en beleid	- Voorzitter Veiligheidsregio BN - Plaatsvervangend Voorzitter Veiligheidsregio BN - Portefeuillehouder infectieziekten - Gemeentesecretaris, vertegenwoordiger van de sectie bevolkingszorg - Directeur VRBN - Directeur Publieke gezondheid (DPG) - Communicatieadviseur - Operationeel leider (OL) - Informatie coördinator - Politie - Openbaar Ministerie - Secretaris	2 maart 5 maart 12 maart 16 maart 23 maart 30 maart 6 april 14 april 22 april 28 april 7 mei 18 mei 25 mei 30 mei 31 mei 1 juni 4 juni 15 juni 29 juni
iRBT Brabant brede afstemming	- Voorzitter Veiligheidsregio BN - Voorzitter Veiligheidsregio MWB - Voorzitter Veiligheidsregio ZO - Commissaris vd Koning - DPG - Directeur VRBN - Strategisch adviseur bevolkingszorg - Communicatieadviseur - Operationeel leider (OL) - Politie - Openbaar Ministerie - Defensie - Informatiemanager/Secretaris	Afstemming 6 maart Afstemming 8 maart 10 maart 11 maart 12 maart 14 maart 15 maart 16 maart 19 maart 23 maart 30 maart 6 april 14 april 20 april 28 april 25 mei 23 juni
ROT Operationele voorbereiding en uitwerking	- Operationeel Leider - Informatiemanager - Informatiecoördinator - Algemeen Commandant Brandweer - Algemeen Commandant GHOR - Algemeen Commandant Politie - Algemeen Commandant Bevolkingszorg - Communicatieadviseur - Liaison Defensie - Sectorhoofd Crisisbeheersing VRBN	Steeds in aanloop naar een RBT.
Informatie-bijeenkomsten Burgemeesters Afstemming - informeren – ophalen lokale dilemma's	- Alle burgemeesters VRBN - Voorzitter Veiligheidsregio BN - Directeur VRBN - informatie coördinator - wisselend: DPG, OL	13 maart 19 maart 26 maart 2 april 9 april 16 april 23 april 30 april 7 mei 14 mei 28 mei 4 juni 18 juni 1 juli

Bijlage 2. Overzicht noodverordeningen, ontheffingen, etc.

Tabel met alle gepubliceerde noodverordeningen en handhavingskaders.

Datum besluit	Betreft
13 maart	Noodverordening VRBN evenementenverbod >100 personen
15 maart	Noodverordening VRBN sluiting horeca, sport, recreatie en educatie etc.
17 maart	Noodverordening VRBN op aanwijzing van ministers van VWS en JenV
27 maart.	- Noodverordening VRBN verbod op groepsvorming (>3 personen) - Handhavingskader VRBN - Aanwijzing toezichthouders VRBN
2 april	Noodverordening VRBN – maatregelen 31 maart
3 april	Aangepast handhavingskader noodverordening
29 april	Noodverordening VRBN maatregelen 21 april
11 mei	Noodverordening VRBN
1 juni	- Noodverordening VRBN – maatregelen 19 mei - Handhavingskader VRBN
12 juni	Noodverordening VRBN – maatregelen per 15 juni sanitaire voorzieningen open en bezoek verpleegthuizen
1 juli	Noodverordening VRBN

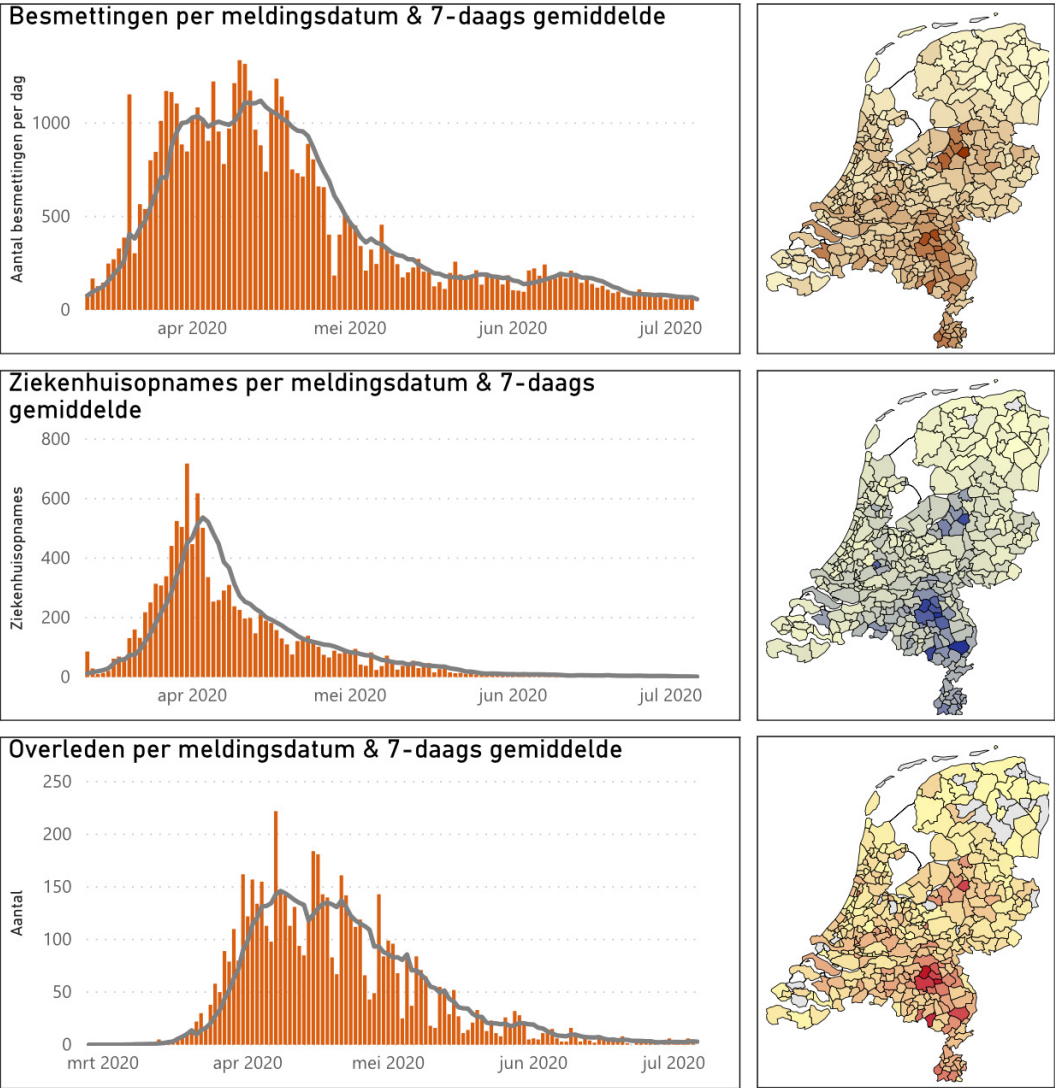
Tabel met besluiten tot ontheffingen op de noodverordeningen en de vergunningen voor demonstraties.

Datum besluit	Betreft
27 maart	Ontheffing week- en dagmarkten Veiligheidsregio Brabant-Noord 27 maart 2020
22 april	Geen actieve handhaving op erehagen mits 1,5m
27 april	Ontheffing herdenkingsbijeenkomsten d.d. 28 april 2020 gemeente Heusden
28 april	Ontheffing herdenkingsplechtigheid d.d. 29 april 2020 gemeente Boxtel
30 april	Ontheffing week- en dagmarkten Veiligheidsregio Brabant-Noord 30 april 2020
5 mei	Ontheffing ontsteken Vrijheidsvuur d.d. 5 mei 2020 te 's Hertogenbosch
12 mei	Ontheffing openstelling inrichting ten behoeve van Vooropleiding Hedendaagse Dans d.d. 12 mei 2020 gemeente 's-Hertogenbosch
6 juni	bevestiging demonstratie 9 juni 2020 gemeente Boxtel
12 juni	Bevestiging demonstratie 13 juni 2020 gemeente 's Hertogenbosch
23 juni	Bevestiging demonstratie 23 juni 2020 gemeente 's Hertogenbosch
25 juni	Bevestiging demonstratie 26 juni 2020 gemeente 's Hertogenbosch
26 juni	Bevestiging demonstratie 26 juni 2020 gemeente Boxtel
26 juni	Bevestiging tegendemonstratie 26 juni 2020 gemeente Boxtel

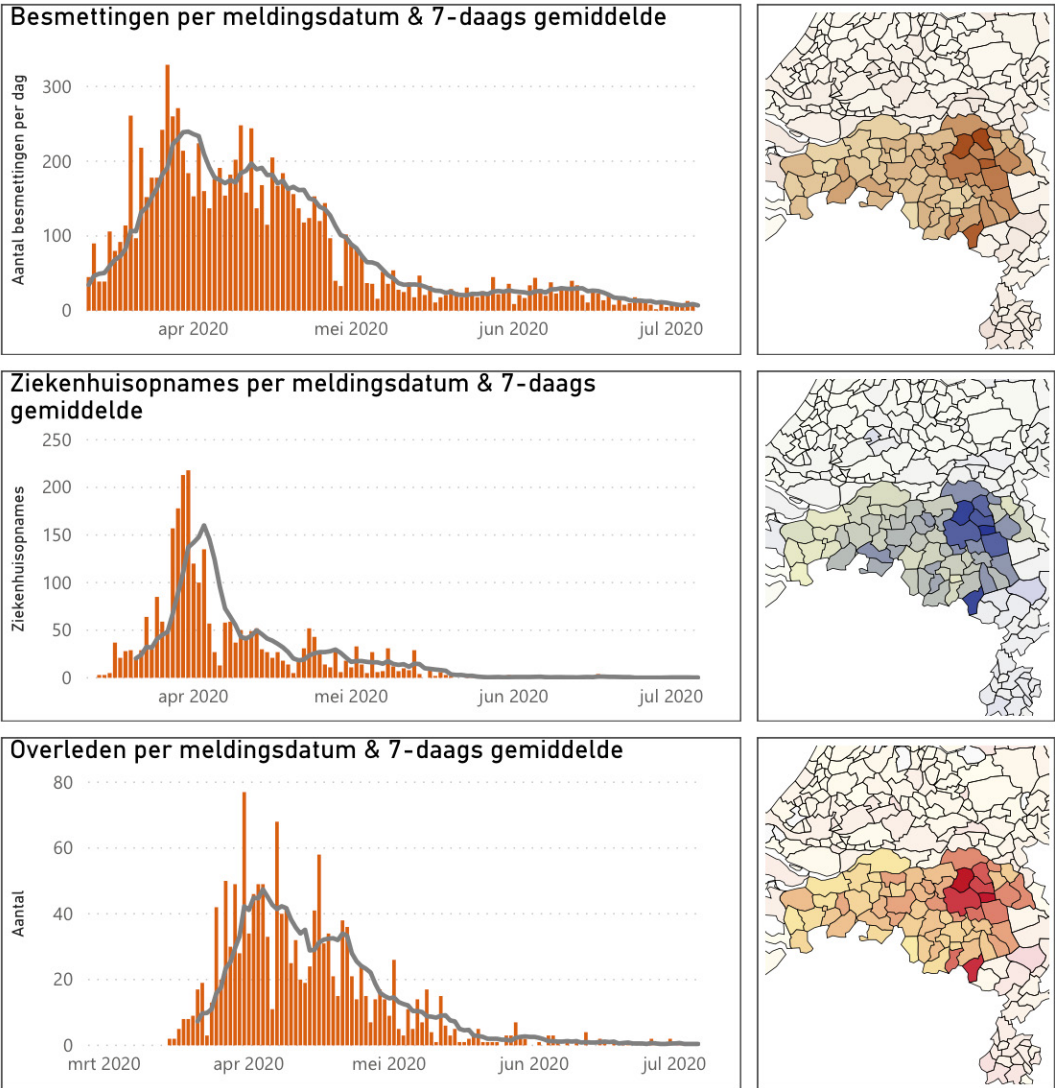
Bijlage 3. Cijfers Covid-19

Bron: RIVM, cijfers 30 juni 2020 (data overleden personen zijn vanaf 27/2, overige data vanaf 12/3)

Nederland

Brabant-Noord

	Landelijk		Brabant-Noord	
	aantallen	per 100K *	aantallen	per 100K
Positief geteste personen *	50.273	289	3.285	495
Ziekenhuisopnames	11.877	68	1.032	156
Overleden personen **	6.113	35	622	94

* per 100K (per 100.000 inwoners in het betreffende gebied.)

** Het werkelijke aantal besmettingen met het nieuwe coronavirus ligt hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt.

*** Er is een vertraging tussen de dag van ziekenhuisopname of overlijden en de dag waarop dat gerapporteerd wordt.

VEILIGHEIDSGEGIO
BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

T 088 02 08 208